

HATÁROKON ÁTÍVELŐ KAPCSOLATOK A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN ÉS EURÓPÁBAN

I. Változó külgazdasági kapcsolatok

A gazdasági rendszerváltás előtt Magyarország legfontosabb kereskedelmi partnere a **Szovjetunió volt.**

1991-től (a Szovjetunió széthullása, társulási egyezmény az EU-val) az európai piac megnyílt a magyar termékek előtt.

2004 – teljes jogú tagság

legfontosabb kereskedelmi partnerünk: **Németország**

Oroszországtól: szénhidrogének, fűtőelemek a paksi atomerőműbe (deficit)

Kína – jelentős deficit

[**deficit** = költségvetési hiány. Itt: negatív kereskedelmi mérleg.]

Tőke kivitel: magyar „regionális multik”

pl. MOL – OTP – MKB – CBA

[**Tőke** = olyan sajátos érték, amely jól befektetve hasznot hoz a tulajdonosnak (pl. tudás, képesség, erőforrás, kapcsolat, pénz)

[**Működőtőke** = a pénzt közvetlenül a termelésbe vagy a szolgáltatásba fektetik, majd abból származik a jövedelem]

[**Pénztőke** = a pénz pénzügyi tranzakciókon keresztül hoz profitot]

II. Regionális együttműködés az Európai Unión belül

V4 – Visegrádi Együttműködés (Csehország, Lengyelország, Szlovákia és Magyarország)

- közös érdekeink képviselése az EU-ban
- lakosságunkban a 3.
- gazdasági teljesítményben a 4.

Kohéziós politika

- az összetartozás erősítése
- a költségvetés 1/3-át fordítják rá

III. Határ menti régiók együttműködése

mesterségesen meghúzott határvonalak

a szocialista időben nehéz volt az átjutás még a „baráti” országokba is

a határmenti térségek különösen megsínylelték

Eurorégiók

pl. Hajdú-Bihar – Bihar Eurorégió

[https://hu.wikipedia.org/wiki/Hajd%C3%BA-Bihar_%E2%80%93_Bihar_Euror%C3%A9gi%C3%B3]

INTERREG program

- intézmények, saját költségvetés, pályázatok
- cél: kulturális, oktatási, környezetvédelmi vagy idegenforgalmi kapcsolatok erősítése
- pl. Novohrad – Nógrád Geopark (Szlovákia és Magyarország határán)

Európai területi együttműködési program

- pl. újabb határátkelők nyitása
- infrastruktúra fejlesztése
- közös gazdaságfejlesztési, idegenforgalmi, környezetvédelmi programok

+

rendszerváltozás, EU-tagság, erős, partnerségre törekvő külpolitika → könnyen átjárható határok

a **magyar útlevél a 7. legerősebb a világon** (188 országba utazhatunk vele vízum nélkül – <https://www.henleyglobal.com/passport-index/ranking>)